

Udgiver:	NCL Danmark	Dokumenttype:	Krav- og indretningsanbefaling
Målgruppe:	Fagpersoner, visitatorer og bilopbyggere	Dato / Version:	August 2026 / Version 1.0

1. Formål og anvendelse

Dette dokument opstiller de faglige og erfaringsbaserede anbefalinger til, hvad en handicapbil **skal indeholde** for at opfylde behovene hos børn, unge og voksne med Neuronal Ceroid Lipofuscinose (NCL) og lignende progressive, komplekse neurodegenerative lidelser.

Formålet med dokumentet er udelukkende at definere de fysiske, tekniske og sikkerhedsmæssige krav til køretøjets opbygning og indretning, så bilen sikrer en forsvarlig, tryk og langsigtet funktionel transportløsning for borgeren, familien og professionelle hjælpere. Dokumentet udgør ikke en ansøgningsguide eller sagsbehandlingsvejledning.

2. Grundlæggende køretøjsspecifikationer (biltype og kapacitet)

Pga. lidelsernes progressive natur (hvor funktionstab indtræder over tid) anbefales det kraftigt, at køretøjets fysiske rammer dimensioneres til at kunne håndtere det fulde og fremtidige behov fra starten:

- **Kassebil/varevogn (højt tag):** Bilen skal have tilstrækkelig indvendig frihøjde og volumen til, at en borger i en høj/kompleks komfortkørestol kan køres direkte ind uden ubehagelige eller uforsvarlige buk i ryggen/nakken.
- **Vendeplads i kabinen:** Der skal være plads til intern manøvrering og drejning af kørestol samt tilstødende arbejdsplads for hjælpere.
- **Plads til udstyr:** Tilstrækkelig bagage- og kabineplads til at kunne medbringe nødvendige støtte- og behandlingsredskaber (f.eks. rollator, badestol, sug, ilt, lejringspuder og ekstra skiftetøj).
- **Automatgear:** Nødvendigt for at sikre en jævn og blød kørsel uden ryk, hvilket reducerer risikoen for at udløse epileptiske anfald, sanseoverbelastning samt ubehag for borgeren. Tillige øges førerens overskud til at orientere sig mod borgeren.

3. Indretningskrav baseret på funktionsnedsættelser

Indretningen af handicapbilen skal imødekomme seks centrale og samvirkende funktionsområder:

Funktionsområde	Udfordring og transportsikkerhed	Anbefalet indretning / udstyr
1. Synstab og blindhed	Orienteringsbesvær, faldrisiko ved niveauforskelle, utryghed ved ind-/udstigning.	• Trinbræt ved skydedør med skridsikker belægning. • Gode, kontrastmarkerede greb/holdepunkter i kabinen. • Fast og forudsigelig placering af kørestol og sæder.
2. Kognition og demens	Uro, angst, manglende farefornemmelse, overstimulering, impulsiv adfærd.	• Placering i bilen med mulighed for tæt voksen-guiding. • Plads til 1-2 hjælpere/ledsagere tæt på borgeren. • Rolig kabine uden løse/forvirrende genstande. • Tonedæmper / diskretionsfilm (skærmning mod indkig).

3. Motorik og kørestol	Tab af gangfunktion, udtrætning, behov for forflytning og fiksering.	• El-betjent lift (platformslift). • Skridsikkert, rengøringsvenligt gulv med skinnenet. • Godkendte rullestolsforankringer og 3-punktssele. • Aftagelige/fleksible sæder til tilpasning af kabinerum.
4. Epilepsi og anfald	Uforudsigelige anfald (kræmper, bevidsthedstab), behov for akut pleje og hvile.	• Plads til at håndtere epileptiske anfald inkl. administrering af akutmedicin • Tonedæmper bagtil for privatliv ved anfald og skift. • Hurtig adgang til akuttaske, medicin og skiftetøj. • God kabinebelysning (dæmpbar) til observation under anfald.
5. Sansefølsomhed	Lyd- og lysfølsomhed, støjprovokerede anfald og angst.	• Ekstra støjdemper/lydisolering af varerum og kabine. • Tonedæmper for reduktion af skarpt sollys. • Automatgear for harmonisk og jævn kørsel.
6. Temperaturregulering	Manglende evne til kropstemperaturregulering (risiko for overophedning/nedkøling).	• Fuldautomatisk klimaanlæg/aircondition (for og bag). • Oliefyr/kabinevarmer med timer/fjernbetjening til forvarmning af bilen før kørsel. • Temperaturregulering ved førerplads

4. Arbejdsmiljø og sikkerhed for chauffører og hjælpere

Eftersom bilen ofte fungerer som en ugentlig eller daglig arbejdsplads for forældre og professionelle hjælpere, stilles der strenge krav til ergonomi og sikkerhed:

- **Ståhøjde og arbejdsstilling:** Taghøjden skal muliggøre, at hjælpere kan spænde kørestol fast og udføre lejring eller medicinbehandling uden vrid i ryggen eller skadelige arbejdsstillinger. Højden skal være ens i hele kabinens længde, så der er fri passage fra førerplads til varerum.
- **Plads til to hjælpere:** Kabinen skal kunne rumme minimum to ledsagere (chauffør + hjælper ved borgeren) under transporten, samt muliggøre forflytning fra begge sider af kørestolen.
- **Sikker opbevaring:** Fastmonterede skuffer/kasser til akutmedicin, sug, ekstra tøj og personligt udstyr, så genstande ikke ligger løst ved opbremsning.
- **Standardiseret fastspændingsudstyr:** Betjeningsvenlige skinne- og bespændingssystemer, som kan betjenes sikkert af skiftende personalegrupper. Der bør være mulighed for at kørestolen kan placeres fremme ved siden af førersædet. Hvis man er afsted alene med borgeren, giver det chaufføren mulighed for at berolige borgeren, lettere at høre borgeren og opdage epileptiske anfald.
- **Strømuttag til medicinsk udstyr:** Hvis borgeren f.eks. har brug for at benytte sug under kørslen, skal der være strømuttag til dette.

Sammenfatning af Væsentlige Krav til Handicapbilen

En egnet handicapbil til NCL-målgruppen skal indeholde: 1) En rummelig kassebil med højt tag og vendeplads, 2) Lift/rampe, skridsikkert gulv og godkendte forankringsskinner, 3) Automatgear, klimaanlæg og kabinevarmer, 4) Lydisolering, tonede ruder og dæmpbar belysning, samt 5) Sikker opbevaring til medicinsk udstyr og arbejdsplads til hjælpere.